

ODLUKA O NEPRIHVATLJIVOSTI

Datum usvajanja: 20. mart 2012.

Slučaj br. 2011-23

G-din Hashim Rexhepi

Protiv

EULEX-a

Komisija za razmatranje ljudskih prava zasedanjem 20. marta 2012. godine sa sledećim prisutnim članovima:

G-din Antonio BALSAMO, predsedavajući
G-đa Magda MIERZEWSKA, član komisije
G-đa Verginia MICHEVA-RUSEVA, član komisije

Uz asistenciju
G-dina John J. RYAN, višeg pravnog službenika
G-đice Leena LEIKAS, pravni službenik

Razmotrivši gore pomenutu žalbu, predstavljenu u skladu sa Udruženim postupkom Saveta 2008/124/CFSP koji datira od 04. februara 2008. godine, EULEX-ovog Koncepta Odgovornosti koji datira od 29. oktobra 2009. godine o osnivanju Komisije za razmatranje ljudskih prava i prema Pravilniku Postupaka Komisije koji datira od 09. juna 2010. godine,

Nakon većanja, donosi sledeću odluku:

I. POSTUPAK PRED KOMISIJOM

1. Žalba je registrovana 08. jula 2011. godine.

II. ČINJENICE

2. Činjenice slučaja, kao što su podnete od strane podnosioca žalbe, i kao što se vidi iz dokumenata dostupnih Komisiji, mogu se ukratko prikazati kao što sledi.

Istorijat

3. Dana 21. jula 2010. godine Specijalno tužilaštvo Republike Kosovo (STRK) podnelo je zahtev za donošenje odluke za otpočinjanje istrage protiv podnosioca žalbe i ostalih.
4. Dana 22. jula 2010. godine nalog za pretres je izdat od strane pretpretresnog sudije u Okružnom Sudu u Prištini kako bi ovlastili istragu u poslovnom objektu podnosioca žalbe u Centralnoj Banci Kosova, (CBK) u Prištini, u privatnoj rezidenciji podnosioca žalbe i poslovnim prostorijama privatnog preduzeća "Crea-Co".
5. Pretres je izvršen istog dana od strane specijalne jedinice kosovske policije za borbu protiv korupcije (jedinica KP-a).
6. Istog dana nešto kasnije podnosilac žalbe je uhapšen u CBK-u od strane jedinice KP-a, na osnovu naloga za hapšenje izdatom od strane STRK-a dana 22. jula 2010. godine. Osumnjičen je da je počinio više tačaka zloupotrebe službenog položaja ili ovlašćenja (5 tačaka), trgovina uticajem (3 tačke), pranje novca, utaja poreza i primanje mita (1 tačka za svako delo ponaosob).

Pritvor

7. Dana 24. jula 2010. godine pretpretresni sudija Okružnog suda u Prištini naložio je da se podnosilac žalbe zadrži u pritvor na period od jednog (1) meseca a koji ističe 23. avgusta 2010. godine.
8. Ova odluka je dalje potvrđena od strane tročlane komisije sudija u Okružnom sudu u Prištini dana 27. jula 2010. godine.
9. Istog datuma STRK je proširilo istragu i uključili su još jednu naknadnu optužbu zloupotrebe službenog položaja.
10. Dana 16. avgusta 2010. godine, odbrana je podnela novi zahtev da se ukine pritvor. Zahtev je odbijen od strane pretpretresnog sudije nenavedenog kasnijeg datuma.
11. Dana 17. avgusta 2010. godine, javni tužilac je podneo u okružnom sudu u Prištini predlog za produženje pritvora, navodeći između ostalog, da je postojala opravdana sumnja da će pobeći nadležnima ukoliko se oslobodi. Branilac se usprotivio zahtevu.
12. Dana 20. avgusta 2010. godine pritvor je produžen za još dva (2) meseca do 23. oktobra 2010. godine od strane tročlane komisije sudija u okružnom sudu u Prištini, na osnovu sumnje da je podnosilac žalbe, uz saučesništvo ostalih, počinio krivični prekršaj koji je gore naveden (vidi paragraf 6 gore).
13. Branilac je 06. septembra 2010. godine zatražio da odluka o pritvoru podnosioca žalbe bude razmotrena od strane predsednika skupštine sudija EULEX-a.

14. Dana 14. septembra 2010. godine odbrana je zatražila od glavnog tužioca EULEX-a, a u skladu sa članom 286 (2) Krivičnog zakona Kosova (KZK-a), da razmotri zakonitost pritvora podnosioca žalbe.
15. Glavni tužilac EULEX-a je odgovorio 15. septembra 2010. godine da je Vrhovni sud već potvrdio zakonitost odluke da se podnosilac žalbe zadrži u pritvoru dana 26. avgusta 2010. godine, tako da se zbog toga ne može sprovesti traženo razmatranje. Podnosilac žalbe je dalje obavešten da je Vrhovni sud odredio rok tužilaštvu da iznese dokaze koji bi potvrdili optužbe do 23. oktobra 2010. godine. Nakon tog datuma nalog o pritvoru podnosioca žalbe mogao bi da se ukine a u pogledu na dokaze koji trebaju biti podneti od strane tužilaštva.
16. Dalji predlog za utvrđivanje zakonitosti pritvora podnosioca žalbe je odbačen od strane pretpretresnog sudije dana 30. septembra 2010. godine.

Nove optužbe

17. Dana 18. oktobra 2010. godine STRK je podneo zahtev za produžetak pritvora Okružnom sudu u Prištini. Tri nove optužbe su dodate zahtevu (tačke od 6 do 8), naime zloupotreba službenog položaja i ovlašćenja (tri tačke) i primanje mita (tri tačke). Pritvor je produžen odlukom donetom od strane pretpretresnog sudije dana 22. oktobra 2010. godine za period od jednog (1) meseca koji ističe 23. novembra 2010. godine.
18. Odbrana se 22. oktobra 2010. godine žalila na odluku, ali je žalba odbačena kao neosnovana od strane tročlane komisije sudija u Okružnom sudu u Prištini dana 26. oktobra 2010. godine.
19. U svojoj odluci od 26. oktobra 2010. godine, komisija je navela da: "tokom saslušanja u pritvoru dana 20. oktobra 2010. godine pretpretresni sudija je konstatovao da su optužbe pod tačkama od 6 do 8 (primanje mita) podržane samo anonimnim pismima koja se ne mogu smatrati dokazom koji podržava ovaj zahtev".
20. Tročlana komisija sudija je takođe navela u njihovoj pomenutoj odluci, pozivajući se na podnesak podnosioca žalbe o navodnom neotkrivanju dokaza od strane STRK da: "Istog dana [20. oktobra 2010.] nakon što je saslušanje o pritvoru završeno, STRK je predstavio naknadne dokaze kao podršku optužbama pod tačkama od 6. do 8. što je i uključeno u dokumentima slučaja... Nema pokazatelja [] bilo da su ovi dokazi predstavljeni odbrani [] ili da je održano još jedno ročište kako bi se ispitao zahtev za produžetak pritvora".

Ograničavajuće mere

21. Dana 15. novembra 2010. godine, STRK je podneo Okružnom sudu u Prištini zahtev za nametanje ograničavajućih mera podnosiocu žalbe.

Optužbe povodom tačkaka od 6 do 8 su zadržane u tom zahtevu. Odbrana se tome usprotivila.

22. Dana 18. novembra 2010. godine pretpretresni sudija je odlučio o zahtevu za nametanje ograničavajućih mera. Odlučeno je, između ostalog, da se odredi kaucija od 20,000.00 evra i da on bude pušten iz pritvora sa momentalnim stupanjem na snagu kada se sud uveri da je kaucija plaćena. Optužbe pod tačkama od 6 do 8 su uključene u odluku.
23. Podnosilac žalbe je pušten iz pritvora 18. novembra 2010. godine plativši kauciju određenu od strane suda.
24. Odbrana je 17. decembra 2010. godine uložila prigovor na dalju primenu ograničavajućih mera.
25. Dana 18. januara 2011. godine STRK podneo je zahtev za produžetak istrage u skladu sa članom 225 (1) CCK-a. Optužbe pod tačkama od 6 do 8 su navedene kao deo zahteva uprkos činjenici da su bile isključene od strane pretpretresnog sudije 22. oktobra 2010. godine i od strane komisije sudija 26. oktobra 2010. godine (vidi paragrafe od 17 do 20 gore).
26. Pretpretresni sudija je 18. januara 2011. godine naveo da istraga protiv podnosioca žalbe treba da bude produžena za narednih šest (6) meseci do 21. jula 2011. godine. Ponovo su optužbe pod tačkama od 6 do 8 uključene u odluci. Odbrana je bezuspešno sporila produžetak.

Podnošenje tužbe

27. Dana 05. avgusta 2011. godine STRK je podneo tužbu protiv podnosioca žalbe u Okružnom sudu u Prištini. Optužbe u vezi sa tačkama od 6 do 8 su bile odbačene. On je optužen za sledeće tačke:

Tačka 1.

- Zloupotreba službenog položaja ili ovlašćenja i trgovina uticajem: konkretno, podnosilac žalbe je kao zamenik guvernera finansijskog nadzora Centralnog Bankarskog Autoriteta Kosova (CBAK) i kao nadzorni direktor osiguravajućih kompanija zloupotrebio svoj službeni položaj utičući na Osiguravajuće Udruženje Kosova (OUK) da kupi određeni softver uprave iz IT kompanije "Crea-K" u vrednosti od 45.000,00 evra. Ova kompanija je u zajedničkom vlasništvu sina podnosioca žalbe Granita Redžepija i drugih.

Tačka 2.

- Zloupotreba službenog položaja ili vlasti: konkretno, dana 14. aprila 2005. godine, podnosilac žalbe je zloupotrebio svoj položaj glavnog nadzornog službenika CBAK-a kako bi obezbedio sponzorstvo od *Banken per Biznes* (BpB) prištinskom

košarkaškom klubu u iznosu od 30,000.00 evra. Ovo sponzorstvo je navodno u suprotnosti sa nalogom zabrane izdatim od strane CBAK-a koji je sprečio BPB da ovlasti zajmove ili druge novčane transfere preko 10,000.00 evra zbog loše finansijske situacije banke.

Tačka 3.

- Zloupotreba službenog položaja ili vlasti: konkretno, dana 29. decembra 2005. godine podnosilac žalbe je zloupotrebio svoj položaj glavnog nadzornog službenika CBAK-a kako bi primorao BpB da mu izda zajam u iznosu od 23,000.00 evra zarad ličnih finansijskih svrha. Ovaj zajam je u suprotnosti sa nalogom zabrane izdatim od strane CBAK-a koji sprečava BpB da ovlašćuje zajmove preko 10,000.00 evra usled pogoršanog finansijskog stanja banke.

Tačka 4.

- Zloupotreba službenog položaja ili vlasti, obmana i trgovanje uticajem: konkretno dana 16. jula 2009. godine podnosilac žalbe je kao guverner Centralne Banke Kosova uz nameru prisvajanja nezakonitih finansijskih koristi za sebe ili za treće lice imenovao za administratora, Fatona Bajramija, za osiguravajuću kompaniju Dardania. Pomenuti administrator je navodno, pod instrukcijama i uticajem podnosioca žalbe, odobrio iznos od 1,987,997.19 evra iz fonda kompanije da se izbriše sa finansijskih računa iste, iako je ovaj iznos povučen od strane određenog broja radnika tokom određenog vremenskog perioda u obliku isplata avansa kao podstrek za potencijalne kompanije da se slože da sklope ugovore. Otkriveno je da su pomenuti radnici razni saradnici podnosioca žalbe. Ovo je navodno imalo za ishod ozbiljan finansijski gubitak u osiguravajućoj kompaniji pošto se pokazalo da ima nižu kapitalnu osnovu nego što je u stvari imala, kao i obmanjivanje kosovske poreske uprave o prihodima od osiguranja tih zajmova.

Tačka 5.

- Zloupotreba službenog položaja ili vlasti i trgovanje uticajem: konkretno, podnosilac žalbe je u svom službenom kapacitetu u CBAK-u kao kontrolor a kasnije i kao nadzornik, za regulisanje osiguravajućih kompanija, trgovao uticajem u IAK-u kako bi zaposlio svoje bliske saradnike i članove svoje porodice u svim raznim odeljenjima unutar ove organizacije.

Ročište potvrđivanja optužnice

28. Dana 20. oktobra 2011. godine održano je ročište potvrđivanja u Okružnom Sudu u Prištini uz prisustvo podnosioca žalbe i drugog optuženog, njihovih branilaca i tužioca STRK-a.

29. Dana 12. decembra 2011. godine, Sudija za potvrđivanje je odlučio da deo optužbi (tačke 1, 2 i 5) trebaju biti odbačene zato što navodno

počinjeni postupci nisu u tom broju da čine krivični prekršaj. Dalje je rečeno u pogledu na optužbe navedene u tačkama 3 i 4 da nema dovoljno dokaza kako bi potvrdili optužnicu.

Žalba na odluku sudije za potvrđivanje

30. Dana 19. decembra 2011. godine tužilac STRK-a je podneo žalbu protiv potvrđujuće odluke koja datira od 12. decembra 2011. god.
31. Dana 11. januara 2012. godine tročlana komisija sudija u Okružnom sudu u Prištini je odbacila tu žalbu i potvrdila raniju odluku sudije za potvrđivanje

III. ŽALBE

32. Podnosilac žalbe navodi višestruka kršenja člana 5 i 6 evropske konvencije za ljudska prava i osnovne slobode (Konvencija, 1950).
33. Njegove žalbe se uglavnom zasnivaju na
 - Njegovo navodno nezakonito i neopravdano hapšenje od strane kosovske jedinice za borbu protiv korupcije dana 21. jula 2010.
 - Njegovo navodno bezpotrebno zadržavanje u pritvor naloženo od strane pretpretresnog sudije u okružnom sudu u Prištini 22. jula 2010. godine i naknadni produžetci njegovog zadržavanja u pritvoru dana 20. avgusta 2010. i 26. oktobra 2010. godine,
 - tome da podnosiocu žalbe nije saopšteno da su naknadni dokazi dodati slučaju od strane STRK-a dana 20. oktobra 2010. god. i tužiočevo baziranje na istima u postupku vezanom za njegovo zadržavanje u pritvor, i
 - ponovno predstavljanje optužbi pod tačkama od 6 do 8, na osnovu anonimnih pisama kao dokaza, od strane STRK-a dana 17. januara 2011. god, uprkos isključivanju tih tačaka ranijim odlukama koje datiraju od 22. oktobra 2010. i 26. oktobra 2010. god.

IV. ZAKON

Opšti uslovi proceduralne prihvatljivosti

34. Pre razmatranja suštine žalbe, Komisija treba da odluči da li da je prihvati, uzevši u obzir kriterijume prihvatljivosti koji su predstavljeni u Pravilu 29 njihovih Pravila Procedura.
35. Prema Pravilu 25, paragraf 1 Pravila Pracedura, Komisija može jedino da ispita žalbe koje se odnose na kršenja ljudskih prava od strane EULEX-a na Kosovu u sprovođenju svog izvršnog mandata u sotorima za pravosuđe, policiju i carinu.
36. Prema pomenutom pravilu, na osnovu koncepta odgovornosti u OPLAN-u EULEX-a na Kosovu, Komisija ne može da razmatra sudske postupke koji se vode pred sudovima na Kosovu. Mandat Komisije ne ovlašćuje istu da razmatra sudske postupke i sudske

odluke. Nema nadležnosti u pogledu na bilo administrativne ili pravosudne aspekte rada kosovskih sudova. Oni su unutar same nadležnosti kosovskih sudova. Štaviše, Komisija je već našla da činjenica da sudije EULEX-a sede na klupi bilo kog pomenutog suda ne oduzima tom sudu njegov karakter kao deo kosovskog pravosuđa (vidi, između ostalog, slučajeve KRLjP-a br. 2011-24, *Predrag Lazić*, paragraf 20; 2011-10, *Dejan Jovanović*, paragraf 33).

37. U ovom slučaju odluke sporene od strane podnosioca žalbe su donete od strane kosovskih sudova čiji je zadatak bio da odrede, na zahtev podnosioca žalbe, zakonitost postupaka preduzetih i odluka donetih od strane tužilačkih vlasti tokom istrage protiv podnosioca žalbe. Međutim, Komisija je mišljenja, iz dole predstavljenih razloga, da u svrhu ovog slučaja nije neophodno da se odluči da li ograničeni karakter zadataka sprovedenih od strane sudova u ovom slučaju ima bilo koju pravnu značajnost za određivanje da li Komisija ima pravnu nadležnost da ispita ovaj slučaj.
38. Prema tome, Komisija će ostaviti otvoreno pitanje, za svrhe ovog slučaja, da li ima nadležnosti da uzme u obzir tvrdnje koje se odnose na kosovske sudove, pošto su njeni postupci ograničeni na razmatranje zakonitosti postupaka i odluka donetih od strane tužilačkih vlasti iz EULEX-a u smislu krivične istrage.

Skladnost sa šestomesečnom obavezom

39. U skladu sa pravilom 25, paragraf 3 komisijinih pravila procedura¹, žalbe moraju biti podnete u roku od šest meseci od datuma navodnog kršenja.
40. U ovom slučaju, navodna kršenja vezana su za hapšenje podnosioca žalbe i zadržavanje u pritvor što je otpočelo 22. jula 2010. godine kada je podnosilac žalbe uhapšen i nastavilo se do njegovog puštanja na slobodu iz pritvora dana 18. novembra 2010. godine.
41. Podnosilac žalbe je podneo žalbu Komisiji dana 08. jula 2011. godine. U skladu sa pravilom 25, paragraf 3 iz pravila procedura žalba je trebala da bude podneta najkasnije do 18. maja 2011. god, tj. Šest meseci od datuma njegovog puštanja i kraja navodnog kršenja. Prema tome ovaj deo žalbe ne zadovoljava kriterijum prihvatljivosti koji je predstavljen u pravilu 29 u PP-u.
42. Prema tome, pitanja izneta u ovom delu žalbe ne spadaju unutar sfere mandata Komisije, kao što je i formulisano u pravilu 25 u Pravilniku procedura i u OPLAN-u EULEX-a na Kosovu.

Status žrtve

¹ Kao što je formulisano u verziji koja datira od 9. juna 2010, koja je bila na snazi u vreme podnošenja ove žalbe.

43. Podnosilac žalbe spori činjenicu da se STRK, u svom zahtevu od 18. januara 2011. god. i pretpretresni sudija u svojoj odluci koja je istog datuma, poziva na optužbe pod tačkama od 6 do 8, uprkos činjenici da su 22. i 26. oktobra 2010. godine sudovi naveli da nije bilo dovoljno dokaza kako bi podržali te optužbe.
44. Komisija smatra da u skladu sa sudskom praksom Evropskog Suda za Ljudska Prava, osoba ne može da tvrdi da je žrtva kršenja prava na pravično suđenje pod članom 6 evropske Konvencije za ljudska prava koje je navodno nastalo tokom trajanja postupka u kom je ta osoba oslobođena krivice ili je postupak prekinut (vidi, ECHR, *Osmanov i Husseinov protiv Bugarske* (dec.), br. 54178/00 i 59901/00, 04. septembar 2003; *Witkowski protiv Poljske* (dec.), br. 53804/00, 03. februar 2003; *Oleksy protiv Poljske* (dec); br. 64284/01, 28. novembar 2006).
45. U ovom slučaju krivični postupak protiv podnosioca žalbe je prekinut. Okružni sud u Prištini je naveo, u svojim odlukama donetim 12. decembra 2011 i 11. januara 2012. god, da će postupci biti prekinuti usled nedovoljno priloženih dokaza koji bi podržali optužbe iznete protiv podnosioca žalbe i zato što određeni postupci za koje je podnosilac žalbe bio optužen nisu bili u dovoljnom broju da bi bili okarakterisani kao krivični prekršaj (vidi paragrafe od 29 do 31 gore).
46. Komisija navodi da suština žalbe ukazuje na proceduralnu nepravičnost na delu vlasti koje su sprovele istragu protiv podnosioca žalbe. Komisija smatra da bilo koji proceduralni nedostatak koji je možda nastao u istrazi mora se smatrati ispravljenim tako što je postupak prekinut i da se ime podnosioca žalbe spere.
47. Prema tome, podnosilac žalbe ne može više da tvrdi da je bio žrtva navodnog kršenja njegovih prava na ima pravično suđenje. Pored toga, pitanja izneta u ovom delu žalbe ne spadaju unutar sfere mandata Komisije, kao što je i formulisano u pravilu 25 u pravilniku procedura i u OPLAN-u EULEX-a na Kosovu.

IZ TIH RAZLOGA, Komisija, jednoglasno,

smatra da nema nadležnosti da ispita žalbu,

nalazi žalbu neosnovanom unutar smisla člana 29 (d) iz pravilnika procedura,
i

PROGLAŠAVA ŽALBU NEPRIHVATLJIVOM.

U ime Komisije,

John J. RYAN
Viši pravni službenik

Antonio BALSAMO
Predsedavajući